

نخل تا زیتون

(مقایسه تطبیقی ادبیات پایداری در ایران و فلسطین)

مؤلف: ناهید محمادی

انتشارات اودیسه

سرشناسه	: محمدی، ناهید، ۱۳۵۶/سعد-
عنوان و نام پدیدآور	: نخل تا زیتون : (مقایسه تطبیقی ادبیات پایداری در ایران و فلسطین) / مولف ناهید محمدی ؛ ویراستار شهرام فیروزی.
منتخبات بنبر	: اصل: اودیسسه، ۱۲۰۰.
منتخبات تاهری	: ۱۹۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۵-۸۳-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۸۷.
عنوان دیگر	: مقایسه تطبیقی ادبیات پایداری در ایران و فلسطین.
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- شعر -- تاریخ و نقد
موضوع	: Iran-Iraq War, ۱۹۸۸-۱۹۸۰ --- Poetry -- History and criticism
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- ادبیات و جنگ -- تاریخ و نقد
موضوع	: Iran-Iraq War, ۱۹۸۸-۱۹۸۰ --- Literature and the war -- History and criticism
موضوع	: جنگ و ادبیات -- فلسطین
موضوع	: War and literature -- Palestine
موضوع	: شعر سیاسی عربی -- فلسطین -- قرن ۲۰م. -- تاریخ و نقد
موضوع	: Political poetry, Arabic -- Palestine -- ۲۰th century -- History and criticism
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۲ -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian poetry -- ۲۰th century -- History and criticism
موضوع	: جنگ در ادبیات
موضوع	: War in literature
موضوع	: ادبیات تطبیقی -- ایرانی و عربی
موضوع	: Comparative literature -- Iranian and Arabic
رده بندی کنگره	: ۸۹۱/۷۴۲۰۸۳۵۸
رده بندی دیوبی	: ۷۴۲۲۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: فبا
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: ک

ISBN:978-622-7525-83-0

9

786227

525830

شناسنامه کتاب:

انتشارات اودیسه

فیروز چاپ

نام کتاب: نخل تا زیتون
نویسنده: ناهید محمدی
ویراستار: شهرام فیروزی
طراح جلد: سارا فیروزی
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰
ناشر: اودیسه (www.odyse.ir)
چاپخانه: فیروز چاپ (www.firozchap.ir)
صحافی: گاندی
قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۵-۸۳-۰

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه:	۵
فصل اول: «ادبیات پایداری و ابعاد مختلف آن»	۹
۱-۱ مفهوم ادبیات پایداری:	۱۱
۱-۲ رابطه ی بین ادبیات و پایداری:	۱۲
۱-۳ پیشینه ادبیات پایداری:	۱۹
۱-۳-۱ پیشینه ادبیات پایداری در ایران:	۲۸
۱-۳-۲ ادبیات پایداری در دوره ی اسلامی تا آغاز مشروطه:	۳۰
الف- ادبیات پایداری در عصر مشروطه:	۳۲
ب- ادبیات پایداری در دوره انقلاب اسلامی:	۳۳
ج- ادبیات پایداری در دوره دفاع مقدس:	۳۷
۱-۳-۳ پیشینه ادبیات پایداری در فلسطین:	۴۶
فصل دوم: تحلیل و مقایسه اشعار پایداری ایران و فلسطین	۵۷
۱-۲ زندگی نامه شاعران:	۵۹
۱-۲-۱ سلمان هراتی:	۵۹
۱-۲-۲ قیصر امین پور:	۶۰
۱-۲-۳ المتوکل طه:	۶۴
۲-۲ بررسی ساختار اشعار شاعران منتخب پایداری در ایران و فلسطین:	۶۵
۱-۲-۲ عنصر زبان:	۶۶
۲-۲-۲ واژگان:	۷۵
۳-۲-۲ قالب و وزن:	۸۶
۴-۲-۲ تخیل و عاطفه:	۸۷
۳-۲ تحلیل مضمونی اشعار پایداری ایران و فلسطین:	۹۴
۱-۳-۲ توصیف فضایی عرفان گونه در ساحت اشعار پایداری:	۹۵
۲-۳-۲ ارائه تصویرهایی از فضای جنگی:	۱۰۰

- ۳-۳-۲ تاکید بر دلدادگی به وطنی در اشعار پایداری: ۱۰۶
- ۴-۳-۲ حضور عناصر فولکلوریک و مؤلفه های فرهنگ بومی: ۱۱۷
- ۵-۳-۲ نوستالژی و غم غربت: ۱۲۶
- ۶-۳-۲ دعوت به مبارزه و آزادی در ساحت اشعار پایداری: ۱۳۸
- ۷-۳-۲ یادکرد مبارزان و شهیدان راه آزادی: ۱۵۲
- ۸-۳-۲ حضور نماد و اسطوره: ۱۶۵
- ۹-۳-۲ به تصویر کشیدن مصائب و ویرانی حاصل از جنگ: ۱۷۵
- نتیجه گیری: ۱۸۴
- فهرست منابع و مآخذ: ۱۸۷

مقدمه:

تأمل و تحقیق در حوزه شعر و ادبیات پایداری و تبیین ابعاد گوناگون دفاع مقدس ملت ایران و مقایسه آن با ادبیات پایداری دیگر ملل، با بهره‌گیری از زبان گویای هنر (به‌خصوص ادبیات)، یکی از ضرورت‌های انکارناپذیری است که متأسفانه تا به امروز آن‌گونه که درخور این رُخداد عظیم تاریخی است، مورد توجه جدی هنرمندان و اصحاب قلم قرار نگرفته است.

آثاری که توسط شاعران و نویسندگان پایداری (چه در زمان وقوع حادثه جنگ و چه بعد از آن و چه در حوزه ادبیات مقاومت فلسطین) خلق شده است، حجم کمی نیست، ولی در اینکه این آثار تا چه حد توانسته در ابهام‌زدایی از این وقایع، رفع شبهات، روایت و ثبت حماسه‌ها، و به تصویرکشیدن و ماندگاری این رُخدادهای شگفت تاریخی موفق باشد، جای بحث و تأمل فراوان دارد.

اهتمام جدی در پرداختن به شعر و ادبیات پایداری، ارائه تعریفی دقیق و قابل استناد، تبیین مؤلفه‌های آن، و کالبدشکافی و آسیب‌شناسی این‌گونه ادبی، یکی از ضرورت‌هایی است که برای محققان و پژوهشگران هنر و ادبیات امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. چرا که ادبیات پایداری در کنار دیگر انواع هنرها، حاصل دست آوردهای فکری و تکاملی بشر در

دوره‌ی خاصی از زندگی او می باشد و نادیده انگاری این دست آورد بشری امریست که نسل های آینده آن را نخواهند بخشید.

در این میان بررسی و مقایسه ی مضمون پایداری در میان اشعار شاعران عرب و ایران، به عنوان دو ملتی که تجربه های دینی و گاه اجتماعی مشترکی را در دوره ی های تاریخی خود گذرانیده اند، مساله ایست که بحث و بررسی آن از اهمیت شایانی برخوردار است.

دین مشترک، باورها و اعتقادات نزدیک به هم و تجربه های مشترکی چون (استعمار، اشغال وطن، جنگ و دفاع و محرومیت و ..) در تاریخ دو ملت و همچنین پیوند ناگسستنی که جریان مقاومت و پایداری در فلسطین و لبنان با آرمانهای دفاع مقدس ایران دارد، لزوم بررسی و تحلیل تطبیقی مساله ی مقاومت و پایداری در حوزه ی این دو زبان را مبرهن می سازد.

از این رو این کتاب در صدد است تا ضمن بیان مفهوم و تاریخچه ادبیات پایداری، به بررسی رویکرد کلی ادبیات پایداری در ایران و سرزمین های عربی پرداخته و سپس به تشریح و تحلیل بازخورد موضوع مقاومت در اشعار شاعران منتخب بپردازد و وجوه اشتراک و افتراق اشعار آنان را باز شناسد.